UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

Ne Sede Vacante Aliqvid Innovetur. Titvlvs III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-62953

Visual Library

re voluerunt, quæcunq; beneficia eccleſiaſtica, quæ ſui, & ſanctæ Romanæ Eccleſiæ viventium & tunc exiſtentium cardinalium familiares continui commenſales obtinebant, & inpoſterum obtinerent, eorum familiaritate durante, etiam ſi ab ipſa familiaritate per obitum cardinalium eorundem vel aliàs receſſiſſent: nec non illa, quæ etiam fructuum & proventuum cameræ apoſtolicæ debitorum collectores, & qui ipſorum prædeceſſorum temporibus ſua officia exercerent, uniti ſuccollectores durantibus eorum officiis obtinebant, ac in quibuſcunq; locis vacaverint, cum irritantis appoſitione decreti, & deinde prædeceſſoribus ipſis ſublatis de medio, ac eorum beneficiorum occurrentibus vacationibus, inter utriuſque juris interpretes etiam officiales Romanæ curiæ ſæpenumero hæſitatum extiterit, an beneficia hujuſmodi, propter reſervationem & decretum prædicta reſervata vel affecta, remanſerint: ita quòd nullus præter Romanum Pontif. de illis diſponere potuerit ſive poſſit: reſervatione & decreto obſiſtentibus ſupradictis. Ac cùm propter ambiguitatem hujuſmodi, variis quoque juriſperitorum opiniones & diſcrepationes ipſas, adverteremus, plerunque pro reſervatione & affectione præmiſſis, interdum verò econtrà pronunciatum & definitum fore. Nos qui vigilis more paſtoris ſuper his maturo providendum eſſe conſilio non indignè cenſuimus: & propterea in ſingulis cauſis ſuper quibuſvis beneficiis Eccleſiaſticis eandem ambiguitatem quomodolibet concernentibus, uſq; ad noſtrum beneplacitum ſuperſedere mandavimus: cupientes quemadmodum noſtro incumbit officio, dubiis hujuſmodi finem imponere, ſubditorum obviare diſpendiis, & (ne lites fiant penitus immortales) de opportuno remedio providere: Felicis recordationis Vrbani V. Greg. IX. Bonifac. VIII. Romanorum Pontificum, etiam prædeceſſorum noſtrorum, qui ad ſubmovenda altercationum fomenta & ambiguitates hujuſmodi lucidandas, declarationes ſimiles per ſuas literas ediderunt, veſtigiis inhærendo, ac providè conſiderantes, effectum per reſervationem manuſque appoſitionem eorundem prædeceſſorem in dictis beneficiis in eſſe productum, per obitum ipſorum nequaquam cenſeri debere revocatum. Romani quoque Pontificis manus appoſitionem prædictam tantæ efficaciæ tantæque virtutis exiſtere, ut etſi literæ apoſtolicæ ſuper proviſionibus beneficiorum, aut de providendo mandatis, in quibus decretum & reſervatio hujuſmodi apponuntur, ex aliqua cauſa ſuum debitum non ſortiantur effectum: facultatem tamen providendi de beneficiis taliter ſervatis quibuſcunque aliis fuiſſe ademptam hujus perpetuæ & irrefragabilis conſtitutionis edicto de venerabilium fratrum noſtrorum ſanctæ Roma. Eccleſ. cardinalium conſilio omnia & ſingula beneficia Eccleſiaſtica, ſecularia, & cujuſvis ordinis regularia, etiamſi præpoſitatus, canonicatus, præpoſituræ, & præbendæ, dignitates perſonatus, adminiſtrationes, vel officia fuerint: etiamſi ad illa conſueverint, qui illis præficiuntur per electionem aſſumi, eiſq; cura immineat animarum (ut præmittitur) reſervata, & per Romanos Pontifices ſucceſſores noſtros canonicè intrantes in poſterum reſervanda, ac etiam quovis modo vacantia & in antea vacatura: per hujuſmodi reſervationem & decretum remanſiſſe & remanere ſemper affecta: nullumque de illis (cùm primùm vacare contigerit) præter eundem Romanum Pontificem ea quovis modo diſponere potuiſſe ſive poſſe, harum ſerie decernimus, & pariter declaramus. Quod tam in pendentibus etiam per appellationem, quàm in futurum ſuper eiſdem beneficiis (ut præmittitur) reſervatis committendis cauſis, per dilectos filios magiſtros capellanos noſtros, cauſarum pallatii apoſtolici auditores, atque alios quoſcunque delegatos & judices ubilibet inviolabiliter obſervari, & ſecundùm præmiſſa, nec aliter ſententiari & definiri volumus atque mandamus eis & eorum cuilibet, quavis alia ſuper præmiſſis interpretandi facultate ſublata: Decernentes ex nunc irritum & inane, ſi ſecus ſuper his à quoquam quavis auctoritate ſcienter vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis, declarationis, voluntatis, mandati & decreti infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Rom. apud ſanctum Marcum, Anno incarnationis Dominicæ M. CCCLXVII. Cal. Septemb. Pontif. noſt. Anno 5.

NE SEDE VACANTE ALIQVID INNOVETUR.

TITVLVS III.

CAP. VNIC.

Papa volens providere divino cultui & miniſtris ejuſdem, & occurrere diſpendiis, quæ ipſis quotidie imminent propter occupationes vacantium eccleſiarum primi anni, quæ competunt ex diverſis titulis aliquibus eccleſiis ſeu perſonis: ſtatuit quòd quando talis occupatio imminebit in beneficiis, quæ conſueverunt in decimæ ſolutione taxari, collectores ipſorum annalium ſint contenti ipſa ſumma, pro qua conſuevit dari decima, ſi ipſam eligendam duxerint, totali reſiduo penes eum, cui collatum eſt beneficium, remanente: vel dimiſſa eidem ſumma prædicta, poſſint dictum reſiduum ſibi aſſumere, dum tamen alterum intra X. dies dicti eligant collectores: aliàs poſt X. dies ipſorum optio in beneficiatum tranſeat ipſo jure. In non taxatis autem fructus decimabiles illius anni dividantur per medium, & utriq; eorum medietas tribuatur: ita quod ſi alter dimidia noluerit contentari, ipſa in volentem tranſeat ipſo jure: Et ſi quicquam aliquis contra dictam ordinationem receperit, pœnas hic contentas incurrat.

Ioannes XXII. *Epiſcopo ſervus ſervorum Dei, ad perpetuam rei memoriam.*

SVSCEPTI regiminis nos cura ſolicitat, ut quæ in eccleſiis non abſque diſpendio miniſtrorum & cultus detrimento divini ſervari videamus: per appoſitionem congrui moderaminis in melius reformemus. Cùm itaque in nonnullis eccleſiis obſervetur, & à longis retroactis temporibus fuerit obſervatum, quòd fructus a primi vel ſecundi, aut alterius cujuſque ſequentis anni beneficiorum vacantium in eiſdem, defuncto vel fabricæ, aut eccleſiis vel perſonis habentibus annalia de conſuetudine, privilegio, vel ſtatuto applicetur in totum: ita quòd illi, qui hujuſmodi beneficia canonicè obtinent, & ad quos aliàs de jure fructus ipſi ſpectare deberent, nihil inde percipiunt: unde illud inconveniens ſequitur, quòd commodè nequeunt ad impendendum ſervitium debitum reſidere in eccleſiis, in quibus beneficiati exiſtunt. Nos de illo ſuper his remedio providere volentes, per quod hi & illi in fructuum perceptione prædictorum participent, & eccleſiæ debitis ſervitiis non fraudentur: præſenti decreto ſtatuimus de fratrum noſtrorum conſilio, quòd illi, qui fructus prædictos ſibi hactenus integrè vendicabunt ex privilegio, de conſuetudine vel ſtatuto, nihil exinde ultra ſummam, pro qua unumquodque beneficiorum ipſorum conſuevit in decimæ ſolutione taxari, prætextu cujuſvis privilegii, conſuetudinis vel ſtatuti quovis modo percipiant: ſed ipſius ſummæ perceptione duntaxat ſint omninò contenti, totali reſiduo prædicta

a *Vide extravagantem Pii V. Pontificis maximi, incip. Durum nimis.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

obtinentibus beneficia remanſuro: niſi forſan illi, qui fructus eoſdem ſoliti fuerint, (ut præfertur) cum integritate percipere, pro ſe mallent ipſum habere reſiduum, & obtinentibus ipſa beneficia ſummam dimittere memoratam, quo caſu percipiendi quod maluerint illis relinquimus optionem: ſic quòd intra X. dies poſtquam ſciverint beneficia ipſa vacare, ii, quibus annalia ipſa debentur ex privilegio, conſuetudine vel ſtatuto, aut ipſorum annalium collectores, quam partem habere voluerint, an ſcilicet decimæ taxationem, vel illa dimiſſa reſiduum (nulla ſubhaſtatione præmiſſa) eligere teneantur. Quam electionem ſi intra dictos X. dies non fecerint, ut eſt dictum, extunc ad eum, cujus eſt beneficium hujuſmodi, optio vel electio tranſeat ipſo jure. Et hoc in eccleſiis & partibus illis, in quibus beneficia majora & alia quantum ad ſolutionem decimæ ſunt taxata, volumus obſervari. In illis verò partibus & eccleſiis, in quibus decimarum taxatio non eſt facta, ſervetur, quòd fructus & obventiones beneficii tunc vacantis, quod in decima ſolvere conſuevit, per medium dividantur; quorum medietatem habeat is, cui annalium per alterum de prædictis modis perceptio eſt conceſſa: reliquam verò medietatem percipiat ille, cui beneficium eſt conceſſum pro ſuſtentatione ſua, & aliis eccleſiæ oneribus ſupportandis. Quòd ſi alter de prædictis prædicta medietate voluerit eſſe contentus, altero contentari nolente, pars volentis ipſo jure tranſeat ad nolentem, & volens fructus & obventiones illius beneficii percipiet univerſos, eidem beneficio congruè faciens deſerviri, ac ejus ſupportans onera conſueta. Et ſi quicquam aliquis prædictorum ultra præmiſſa perceperit, illudque his, ad quos pertinebit, intra menſem non reſtituerit cum effectu, eo ipſo ſi Epiſcopus vel ſuperior prælatus fuerit, à pontificalibus & ingreſſu eccleſiæ noverit ſe ſuſpenſum: Si autem capitulum, univerſitas vel collegium, eccleſiaſtico interdicto ſe noverit (donec prædicta cum integritate reſtituerit) ſubjacere. Si verò aliqua ſingularis perſona eccleſiaſtica vel mundana id fecerit, excommunicationis incurrat ſententiam ipſo facto, à qua, niſi reſtitutione præmiſſa (præterquam in mortis articulo) minimè abſolvatur: non obſtantibus quibuſcunque privilegiis vel indulgentiis, aut contrariis conſuetudinibus, contrariis ſtatutis, juramento, confirmatione ſedis Apoſtolicæ, aut alia quacunque firmitate vallatis. Quæ omnia quoad hæc auctoritate Apoſtolica revocamus, caſſamus, & irritamus, & nullius deinceps eſſe volumus firmitatis. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ conſtitutionis, revocationis, caſſationis, & voluntatis infringere, vel ei, &c. Si quis, &c. Datum, Avin. Calend. Novemb. Pontif. noſtri Anno 2.

DE REBUS ECCLESIÆ NON ALIENANDIS.

TITULUS IV.

CAP. UNIC.

Bonorum eccleſiaſticorum alienatio non tenet, & alienantes & recipientes ſunt excommunicati, prælatiſq; diverſis diverſa pœna imponuntur.

Paulus Venetus *Papa II.*

AMBITIOSÆ [a] cupiditati, illorum præcipuè, qui divinis & humanis affectati, damnatione poſtpoſita, immobilia & precioſa mobilia Deo dicata, ex quibus eccleſiæ, monaſteria & pia loca reguntur, illuſtranturque, & eorum miniſtri ſibi alimoniam vendicant, profanis uſibus applicare, aut cum maximo illorum ac divini cultus detrimento exquiſitis mediis uſurpare præſumunt, occurrere cupientes: Omnium rerum & bonorum eccleſiaſticorum alienationem, omneque pactum, per quod ipſorum dominium transfertur, conceſſionem, hypothecam, locationem & conductionem ultra triennium, necnon infeudationem vel contractum emphyteuticum, præterquam in caſibus à jure permiſſis, ac de rebus & bonis in emphyteuſim ab antiquo concedi ſolitis, & tunc eccleſiarum evidenti utilitate, ac de fructibus & bonis, quæ ſervando ſervari non poſſunt, pro inſtantis temporis exigentia, hac perpetuò valitura conſtitutione præſenti fieri prohibemus prædeceſſorum noſtrorum conſtitutionibus, prohibitionibus, & decretis aliis ſuper hoc editis, quæ tenore præſentium innovamus, in ſuo nihilominus robore permanſuris. Si quis autem contra hujus noſtræ prohibitionis ſeriem de bonis & rebus ejuſdem quicquam alienare præſumpſerit, alienatio, hypotheca, conceſſio, locatio, conductio & infeudatio hujuſmodi nullius omnino ſint roboris vel momenti. Et tam qui alienat, quàm is qui alienatas res & bona prædicta receperit, ſententiam excommunicationis incurrat. Alienanti verò bona eccleſiarum, monaſteriorum, locorumque piorum quorumlibet inconſulto Rom. Pont. aut contra præſentis conſtitutionis tenorem, ſi pontificali vel abbatiali præfulgeat dignitate, ingreſſus eccleſiæ ſit penitus interdictus. Et ſi per ſex menſes immediatè ſequentes, ſub interdicto hujuſmodi animo (quod abſit) perſeveraverit indurato, ipſis menſibus eiſdem è regimine & adminiſtratione ſuæ eccleſiæ vel monaſterii, cui præſidet in ſpiritualibus & temporalibus, ſit eo ipſo ſuſpenſus. Inferiores verò prælati, commendatarii, & aliarum eccleſiarum rectores beneficia vel adminiſtrationem quomodolibet obtinentes, prioratibus, præpoſitutis, præpoſitatibus, dignitatibus, perſonatibus, adminiſtrationibus, officiis, canonicatibus, præbendis, aliiſque eccleſiaſticis cum cura & ſine cura ſecularibus & regularibus beneficiis, quorum res & bona alienarunt duntaxat, ipſo facto privati exiſtant, illaque abſque declaratione aliqua vacare cenſeantur, poſſintque per locorum ordinarios, vel alios, ad quos eorum collatio pertinet, perſonis idoneis (illis exceptis qui propterea privatæ fuerint) liberè de jure conferri: niſi aliàs diſpoſitioni Apoſt. ſed. ſint ſpecialiter aut generaliter reſervata. Nihilominus alienatæ res & bona hujuſmodi ad eccleſias, monaſteria & loca pia, ad quæ ante alienationem hujuſmodi pertinebant, liberè revertantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam noſtræ prohibitionis & innovationis infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei, & beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum ejus ſe noverit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Marcum, Anno Do. incarn. M.CCCC. LXVIII. Cal. Mart. Pont. noſt. Anno 4.

DE EMPTIONE ET VENDITIONE.

TITULUS V.

CAP. I.

Contractus emptionis & venditionis annui cenſus cum conditione revenditionis declaratur hìc non eſſe uſurarius. Et inſuper mandatur, quòd hujuſmodi bulla publicetur.

Martinus V. *venerabilibus fratribus Treveren. & Lubicenen. ac Almicen. Epiſ.*

REgimini [a] univerſalis eccleſiæ, quanquam immeriti diſponente Domino præſidentes, curis angimur aſſiduis, ut juxta creditæ nobis diſpenſationis officium, ſubditorum quorumlibet paci & quieti (quantum nobis ex alto conceditur) intendamus.

a *Vide Conc. Trid. Seſſ. 25. de reform. c. 11.*

a *De materia hujus extravagantis vide gloſſ. & doctores in c. conqueſtus. de uſur. & Butrium & Imolam in ca. ad noſtram de empt. & vend. Anch. conſil. 30. incip. Dubitari ſolet. [illegible] ſi cautio. de fide inſtr. & Sot. l. 6. de Iuſt. & jur. q. 5. art. 3.*